

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.07.2021
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 12.05.2021, 8

Tolliseadus

Vastu võetud 31.05.2017
[RT I, 16.06.2017, 1](#)
 jõustumine 01.07.2017

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.12.2017	RT I, 11.01.2018, 1	01.06.2018
20.02.2019	RT I, 13.03.2019, 2	15.03.2019
12.11.2020	RT I, 21.11.2020, 1	01.01.2021
10.02.2021	RT I, 23.02.2021, 1	01.07.2021
05.05.2021	RT I, 12.05.2021, 6	03.06.2021, osaliselt 01.07.2021

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Käesolevas seaduses sätestatakse väljastpoolt Euroopa Liidu (edaspidi *liit*) tolliterritoriumi Eestisse ja Eestist väljapoole liidu tolliterritoriumi kaupade toimetamise täpsustavad nõuded osas, mis ei ole reguleeritud liidu tollialaste õigusaktidega, ning tollijärelevalve meetmed ja vastutus tollialaste õigusaktide rikkumise eest.

(2) Kui seadusega või liidu õigusaktidega on Maksu- ja Tolliametile pandud keeldude ja piirangutega seotud kaupade üle järelevalve teostamise kohustus, kohaldab amet järelevalve teostamisel käesolevas seaduses ja teistes tollialastes õigusaktides sätestatud tollijärelevalve meetmeid.

(3) Liidu õigusaktides, käesolevas seaduses ja selle alusel antavates õigusaktides ette nähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades liidu õigusaktide ja käesoleva seaduse erisusi. Dokumentide kättetoimetamisele kohaldatakse maksukorralduse seaduses sätestatud.

(4) Käesolevas seaduses kasutatakse termineid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1–101) (edaspidi *tolliseadustik*), ja selle rakendamiseks antud õigusaktide tähenduses.

§ 2. Vaide menetlemine

Tolli otsuse või toimingu peale vaide esitamine ning selle lahendamine toimub kooskõlas tolliseadustiku artiklitega 44 ja 45 ning maksukorralduse seaduses sätestatud korras.

§ 3. Toll ja tolliametnikud

(1) Toll tolliseadustiku artikli 5 punkti 1 tähenduses on Maksu- ja Tolliamet.

(2) Tolliametnik on Maksu- ja Tolliameti ametnik.

§ 4. Maksu- ja Tolliameti ülesanded tollialaste õigusaktide rakendamisel

Tollialaste õigusaktide rakendamisel on Maksu- ja Tolliameti ülesanne kaitsta ühiskonda ja majandust maksupettuste ja salakaubaveo tõkestamisega, koguda kauba importimisel tasumisele kuuluvaid makse ning hõlbustada Eesti ja liiduväliste riikide vahelist seaduslikku kaubandust.

§ 5. Tolli tegevuseks vajalikud ruumid

(1) Tollil on õigus saada ajutise ladustamise kohas, tollilaos või vabatsoonis selle valdajalt tolli tegevuseks vajalikud tööohutus- ja töötervishoiunõuetele vastavad ruumid, võimaluse korral sisustatud bürooruumid ja tasuta kasutamiseks sidevahendid. Sideteenuste eest tasub toll.

(2) Tollil on õigus saada piiripunktis, postiteenuse osutaja asukohas, samuti sadamas, lennu- või raudteejaamas või muus transpordisõlmes selle valdajalt tolli tegevuseks vajalikud tööohutus- ja töötervishoiunõuetele vastavad ruumid, võimaluse korral sisustatud bürooruumid ja tasuta kasutamiseks sidevahendid, kui toll ei ole valdajaga kokku leppinud teisiti. Kommunaalteenuste, sealhulgas sideteenuste ja elektri eest tasub toll, kui nende eest tasumisele kuuluv summa on arvestatud eraldi.

§ 6. Tolliteenuse kulu arvutamine

(1) Tolliseadustiku artikli 52 lõikes 2 nimetatud tolli eriteenuste eest tasu arvutamisel võetakse aluseks tolliametniku keskmine palgakulu ja transpordikulu.

(2) Tolliametniku keskmine palgakulu arvutatakse eelmise kalendriaasta palgakulu alusel.

(3) Transpordikulu arvutamisel lähtutakse Maksu- ja Tolliameti ametisõidukite kasutamise keskmisest kulust sõidukilomeetri kohta teenuse osutamisele eelnenud kalendriaastal.

(4) Tolliametniku keskmine töötasu ja transpordikulu arvutamise aluseks võetav keskmine kulu sõidukilomeetri kohta avaldatakse Maksu- ja Tolliameti veebilehel.

(5) Eriteenusena osutatud tolliteenuse kulude arvutamise ja tasumise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

§ 7. Maksu- ja Tolliameti ametnike vormiriietus

(1) Maksu- ja Tolliameti ametnikud kannavad teenistuses olles ettenähtud juhtudel vormiriietust. Vormiriietust võivad ette nähtud juhtudel kanda ka Maksu- ja Tolliameti töötajad ning Sisekaitseakadeemia üliõpilased.

(2) Maksu- ja Tolliameti ametnike vormiriietuse ja eraldusmärkide kirjelduse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(3) Vormiriietuse kandjad, vormiriietuse andmise ja kandmise korra ning kandmise tähtajad määrab Maksu- ja Tolliameti peadirektor või tema volitatud ametnik.

2. peatükk

Ohu hindamiseks andmete saamine

§ 8. Ohu hindamiseks andmete saamine riigi andmekogust

Tollil on keeldude ja piirangutega seotud kaupade Eestisse sisseveo ja Eestist väljaveo nõuete rikkumise ohu hindamiseks ning liidu finantshuvide kaitsmiseks õigus saada põhjendatud taotluse alusel riigi andmekogust tasuta andmeid kauba veoga seotud erilubade ja registrikannete ning logistika, sõidukite ja isikute kohta.

§ 9. Ohu hindamiseks andmete saamine ettevõtjalt

(1) Tollil on keeldude ja piirangutega seotud kaupade Eestisse sisseveo ja Eestist väljaveo nõuete rikkumise ohu hindamiseks ning liidu finantshuvide kaitsmiseks õigus saada ettevõtjalt, kes tegeleb Eesti ja teiste liidu liikmesriikide vahelise kaubandusega ning postisaadetiste ja reisijate veoga, andmeid kauba, kaubaga seotud isikute ja logistika ning reisijate kohta.
[RT I, 23.02.2021, 1- jõust. 01.07.2021]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete struktuur, edastamise viis ja tähtaeg lepitakse kokku kirjalikult.

3. peatükk

Jälitustoimingud, salajane koostöö ja päring sideettevõtjale

§ 10. Andmete kogumine isiku jälitusteabele juurdepääsu ja teenistusse võtmise otsustamiseks

(1) Maksu- ja Tolliamet võib isiku kirjalikul nõusolekul koguda tema kohta isikuandmeid kriminaalmenetluse seadustiku § 126³ lõikes 1 nimetatud jälitustoiminguga ning päringuga sideettevõtjale elektroonilise side seaduse § 111¹ lõigetes 2 ja 3 nimetatud andmete kohta, kui see on vajalik selleks, et otsustada isiku juurdepääsu jälitusteabele või isiku teenistusse võtmine Maksu- ja Tolliametis.

(2) Pärast otsuse tegemist teavitatakse isikut tema suhtes käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud toimingu või päringu tegemisest ning tema soovil tutvustatakse talle toimingutega kogutud andmeid.

§ 11. Salajane koostöö ja konspiratsioonivõtted

(1) Maksu- ja Tolliametil on õigus jälitustoimingute tegemiseks, nende tegemise tagamiseks või teabe kogumiseks kaasata isikuid salajasse koostöösse ja kasutada variisikuid, samuti kasutada konspiratsioonivõtteid politsei ja piirivalve seaduses sätestatud tingimustel.

(2) Isiku kaasamiseks annab kirjaliku loa Maksu- ja Tolliameti peadirektor või tema määratud ametnik.

(3) Variisiku kasutamiseks annab kirjaliku loa Maksu- ja Tolliameti peadirektor.

(4) Konspiratsioonivõtete kasutamiseks vajaliku dokumendi annab välja ning vajaliku muudatuse andmekogus või registris teeb Maksu- ja Tolliameti peadirektori või tema volitatud ametniku põhjendatud taotluse alusel haldusorgan või juriidiline isik, kelle pädevuses on vastavat liiki dokumendi väljaandmine või andmekogus või registris muudatuse tegemine.

§ 12. Päringu tegemine sideettevõtjale

(1) Maksu- ja Tolliamet võib teha päringu elektroonilise side ettevõtjale kriminaalmenetluse seadustiku § 126² lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud alusel sama paragrahvi lõike 3 punktides 1 ja 2 nimetatud isikute kohta järgmiste andmete saamiseks:

1) elektroonilise side võrgus kasutatavate identifitseerimistunnustega seotud lõppkasutaja tuvastamiseks vajalikud andmed, välja arvatud sõnumi edastamise faktiga seotud andmed;

2) elektroonilise side ettevõtjale antud elektroonilise side seaduse § 111¹ lõigetes 2 ja 3 sätestatud andmed, mida ei ole nimetatud käesoleva lõike punktis 1.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud andmete kohta päringu tegemiseks annab loa prokuratuur. Päringu tegemise loas märgitakse kuupäeva täpsusega ajavahemik, mille kohta andmete küsimine on lubatud.

4. peatükk

Andmekogud ja isikuandmete töötlemine

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 13. E-tolli andmekogu

(1) E-tolli andmekogu pidamise eesmärk on käesoleva seaduse §-s 4 ja tolliseadustiku artiklis 3 sätestatud ülesannete täitmiseks teabe kogumine, töötlemine ja vahetamine.

(1¹) Andmekogu on maksukorralduse seaduse § 17 lõike 1 alusel asutatud maksukohustuslaste registri alamregister. Andmekogu pidamise kord sätestatakse maksukohustuslaste registri põhimääruses.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(2) E-tolli andmekogu andmed ei ole avalikud, välja arvatud Eesti tollitariifistiku avalikud andmed. Maksukohustuslaste registri põhimääruses sätestatakse valitsusasutused, kellele antakse nende ülesannete täitmiseks juurdepääs andmekogu andmetele.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(3) E-tolli andmekogu vastutav töötleja võib avaldada andmekogu andmeid liidu liikmesriigi tolliasutusele, Euroopa Komisjonile ja rahvusvahelisele organisatsioonile tollialastes õigusaktides sätestatud korras.

(4) [Kehtetu -RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(5) [Kehtetu -RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 14. Tolli automaatne numbrituvastussüsteem

(1) Maksu- ja Tolliamet võib käesoleva seaduse §-ga 4 pandud ülesannete täitmiseks kasutada transpordivahendi ja kaubakonteineri registreerimismärgi jäädvustamiseks automaatset foto- või videosalvestusvahendit.

(2) Automaatse foto- või videosalvestusvahendiga saadud isikustamata andmeid töödeldakse tolli automaatse numbrituvastussüsteemi andmekogus.

(3) Tolli automaatse numbrituvastussüsteemi andmekogu pidamise eesmärk on riiklike maksude kogumise tagamiseks ning maksupettuste ja salakaubaveo tõkestamiseks teabe kogumine Eesti territooriumile, piiripunkti ja vabatsiooni sisenevate ning sealt lahkuvate transpordivahendite ja kaubakonteinerite kohta ja selle teabe töötlemine.

(4) Tolli automaatse numbrituvastussüsteemi andmekogu andmed ei ole avalikud. Andmekogule on juurdepääs Maksu- ja Tolliametil, Politsei- ja Piirivalveametil, Rahapesu Andmebürool, Kaitsepolitseiametil ning Välisluureametil.

[RT I, 21.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(5) Tolli automaatse numbrituvastussüsteemi andmekogu vastutav töötaja võib avaldada andmekogu andmeid teise riigi tolliasutusele liidu õigusakti või välislepingu alusel toimuva tolli- või maksualase koostöö raames.

(6) Tolli automaatse numbrituvastussüsteemi andmekogu vastutav töötaja on Maksu- ja Tolliamet.

(7) Tolli automaatse numbrituvastussüsteemi andmekogu asutab ja selle põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 15. Läbivalgustuse piltide andmekogu

(1) Maksu- ja Tolliamet töötleb käesoleva seaduse § 30 lõikes 1 nimetatud tehnilise seadmega saadud pilte ja metaandmeid läbivalgustuse piltide andmekogus.

(2) Läbivalgustuse piltide andmekogu pidamise eesmärk on riiklike maksude kogumise tagamiseks ning maksupettuste ja salakaubaveo tõkestamiseks teabe kogumine transpordivahendite ja kaubakonteinerite kohta ja selle teabe töötlemine.

(3) Läbivalgustuse piltide andmekogu andmed ei ole avalikud. Andmekogule on juurdepääs Maksu- ja Tolliametil, Politsei- ja Piirivalveametil, Rahapesu Andmebürool, Kaitsepolitseiametil ning Välisluureametil.

[RT I, 21.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(4) Läbivalgustuse piltide andmekogu vastutav töötaja võib avaldada andmekogu andmeid teise riigi tolliasutusele liidu õigusakti või välislepingu alusel toimuva tolli- või maksualase koostöö raames.

(5) Läbivalgustuse piltide andmekogu vastutav töötaja on Maksu- ja Tolliamet.

(6) Läbivalgustuse piltide andmekogu asutab ja selle põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 16. Reisijate nimekirjade töötlussüsteemi andmekogu

(1) Maksu- ja Tolliamet töötleb käesoleva seaduse § 9 alusel ettevõtjatelt saadud andmeid riigipiiri ületavate füüsiliste isikute kohta reisijate nimekirjade töötlussüsteemi andmekogus.

(2) Reisijate nimekirjade töötlussüsteemi andmekogu vastutav töötaja on Maksu- ja Tolliamet.

(3) Reisijate nimekirjade töötlussüsteemi andmekogu pidamise eesmärk on keeldude ja piirangutega seotud õigusrikkumiste tõkestamiseks teabe kogumine ja töötlemine Eesti territooriumile sisenevate ning sealt lahkuvate füüsiliste isikute kohta.

(4) Reisijate nimekirjade töötlussüsteemi andmekogu vastutav töötaja võib avaldada andmekogu andmeid teise riigi tolliasutusele liidu õigusakti või välislepingu alusel toimuva tolli- või maksualase koostöö raames.

(5) Reisijate nimekirjade töötlussüsteemi andmekogu andmed ei ole avalikud. Andmekogule on juurdepääs Maksu- ja Tolliametil, Politsei- ja Piirivalveametil, Rahapesu Andmebürool, Kaitsepolitseiametil ning Välisluureametil.

[RT I, 21.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(6) Reisijate nimekirjade töötlussüsteemi andmekogu asutab ja selle põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

§ 16¹. Eriliiki isikuandmete töötlemine

Toll võib käesoleva seaduse §-s 4 nimetatud ülesannete täitmiseks, eelkõige ühiskonna ja majanduse kaitsmise eesmärgil maksupettuste ja salakaubaveo tõkestamiseks, töödelda isiku biomeetrilisi andmeid ning terviseandmeid.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 16². Isikuandmete esitamisest keeldumine

Tollil on õigus põhjendatud juhul keelduda isikule tema kohta kogutud andmete esitamisest andmesubjekti ja teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitseks.

5. peatükk Esindamine

§ 17. Tolliagentuuri tegevusloa nõue, tegevusloa taotlemine ja väljastamine

(1) Tolliesindajal peab olema tollideklaratsiooni esitamiseks Maksu- ja Tolliameti antud tolliagentuuri tegevusluba.

(2) Tegevusluba ei nõuta, kui tollideklaratsioon esitatakse:

- 1) tolliseadustiku artikli 18 lõike 2 teises lõigus nimetatud juhul;
- 2) füüsilise isiku poolt teise füüsilise isiku tolliesindajana, kui esindamine ei ole tema majandustegevus.

(3) Toll keeldub tolliagentuuri tegevusloa andmisest, kui:

- 1) isikul on kauba importimisel või eksportimisel kogutavate maksude puhul maksuvõlg;
- 2) isik ei vasta tolliseadustiku artikli 39 punktis a nimetatud tingimusele.

§ 18. Tolliagentuuri tegevusloa peatamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Toll võib peatada tolliagentuuri tegevusloa, kui tolliagentuuril on tekkinud kauba importimisel või eksportimisel kogutavate maksude puhul maksuvõlg.

(2) Tolliagentuuri tegevusluba tunnistatakse kehtetuks tolliagentuuri kirjaliku taotluse alusel või tolli algatusel.

(3) Tolli algatusel võib tunnistada tolliagentuuri tegevusloa kehtetuks, kui:

- 1) tolliagentuur ei ole tolli määratud tähtpäevaks tasunud maksuvõlga, mis oli tegevusloa peatamise aluseks;
- 2) tolliagentuur ei vasta tolliseadustiku artikli 39 punktis a nimetatud tingimusele.

§ 19. Tolliagent

(1) Tolliagentuur tegutseb tolliagentide kaudu. Tolliagent on füüsiline isik, kes on sooritanud tolliagenti eksami ja kellele toll on andnud asjakohase tunnistuse.

(2) Toll võib tolliagenti eksamile mitte lubada isikut, kes ei vasta tolliseadustiku artikli 39 punktis a nimetatud tingimusele.

(3) Tolliagenti eksami läbiviimise ja tunnistuse andmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(4) Toll võib tunnistada tolliagenti tunnistuse kehtetuks, kui isik ei vasta tolliseadustiku artikli 39 punktis a nimetatud tingimusele.

6. peatükk Eesti tollitariifistik ja kauba päritolu

§ 20. Eesti tollitariifistik

(1) Eesti tollitariifistik sisaldab nõukogu määrusega (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 07.09.1987, lk 1–675) kehtestatud Euroopa Liidu integreeritud tollitariifistiku (inglise keeles *Integrated Tariff of the European Union*, lühend *TARIC*) andmeid ja Eesti õigusaktidega kehtestatud meetmeid (edaspidi *riigisisene meede*), mida rakendatakse kauba tolliprotseduurile suunamisel.

(2) Deklarandid ja tolliametnikud juhivad tolliformaalsuste käigus kauba suhtes meetmeid kohaldades Eesti tollitariifistikust. Eesti tollitariifistik on avaldatud Maksu- ja Tolliameti veebilehel.

§ 21. Eesti tollitariifistiku haldamine ja muutmine

(1) Eesti tollitariifistikku haldab ja selle õigsuse eest vastutab Maksu- ja Tolliamet koostöös riigisiseste meetmete õigsuse eest vastutavate ministriumidega.

(2) Eesti tollitariifistikus sisalduvaid riigisiseseid meetmeid haldava ministri või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutuse ülesandeks on: